ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31

Factors affecting educational management participation of schools under secondary educational service area office 31

เชาวฤทธิ์ ภูบัวเพชร[1*] และบรรจบ บุญจันทร์[2]
Chaowarit Phubuapet[1*] andBunjob Boonchan[2]

[1*,2]สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา 30000
[1*,2]Department of Educational Administration, Graduate School, NakornRatchasima Rajabhat University, NakornRatchasima 30000, Thailand
[1*]Corresponding Author, E-mail : chaowarit1111@hotmail.com

Received:1 March 2019, **Revised:** 19 June 2019, **Accepted:** 27 June 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 2) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 และ 3) สร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31กลุ่มตัวอย่างคือ คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 259 คนกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เวอร์ชั่น 11 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก โดยด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยภาพรวมและรายปัจจัยอยู่ในระดับมากโดยปัจจัยครูในโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ส่วนปัจจัยคณะกรรมการสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3) ปัจจัยคณะกรรมการสถานศึกษา ปัจจัยผู้บริหาร และปัจจัยชุมชนมีอิทธิพลร่วมกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยเหล่านี้กับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเท่ากับ .465 และปัจจัยเหล่านี้สามารถอธิบายความแปรปรวนการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้ร้อยละ 21.6 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานดังนี้ $\hat{Y}=2.686+2.686+.123X_1+.083X_3+.096X_5$, $\hat{Z}=.212Z_1+.180Z_3+.153Z_5$

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม,การจัดการศึกษา

Abstract

The objectives of this study were: 1) to examine the participation in educational management of schools under the Secondary Educational Service Area Office 31, 2) to investigate the affecting factors to participate in educational management of schools under the Secondary Educational Service Area Office 31, 3) to construct predicting equation factors which affect to participation in educational administration of schools under the Secondary Educational Service Area Office 31. There were259 boards of educational participated in this study. The sample size was obtained by simple random sampling using the Krejcie and Morgan table. The research instrument was a rating scale questionnaire. Statistical analysis was performed with SPSS Version 11.0 statistic software package to calculate the mean, standard deviation, and stepwise multiple regression. The results indicated that; 1) The overall participation and each aspect in educational management of schools were at a high level. After considering each element reveals that apart of involvement in the decision achieved the highest mean score and a part of benefit participation was at the lowest mean. 2) Both of the factors affecting the participation and each aspect in educational management were at a high level. Also, it was found that the factor with the highest mean score was the teacher factor, while the board of education factor was at the lowest mean score. 3) The board of educational factor, administrator factor, and community factors had commonly influenced the participation in educational management statistically significance at .05. The multiple correlation coefficients between these factors were .465, and these factors can describe the variance in the participation of 21.6 percent. Then the predictive equation in the form of raw and standard scores were as follows ; $\hat{Y}=2.686+2.686+.123X_1+.083X_3+.096X_5$, $\hat{Z}=.212Z_1+.180Z_3+.153Z_5$

Keywords : Participation, Educational Management

1. บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้กำหนดหลักการจัดการศึกษาให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยมีการกระจายอำนาจสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น (วิจารณ์ พานิช, 2555) โดยให้บุคลากรในองค์กรเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สิน และทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษาและมีส่วนรับค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความ

เหมาะสมและความจำเป็น ทั้งนี้ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมและให้แรงจูงใจในการระดมทรัพยากร

นอกจากนี้ในหมวด 7 เรื่องครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษากำหนดให้หน่วยงานทางการศึกษาระดมทรัพยากรบุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องการให้มีการพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานไปในทิศทางที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 และยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดนโยบายด้านการพัฒนาระบบบริหารจัดการและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยสร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม พัฒนาระบบบริหารจัดการที่เน้นการมีส่วนร่วม และส่งเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อคุณภาพการศึกษา สนับสนุนผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และสาธารณชน ให้มีความรู้ความเข้าใจ สร้างความตระหนักในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน การกำกับดูแลตลอดจนการมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560)

แม้จะได้มีการออกกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาแล้วแต่หน่วยปฏิบัติยังไม่มีอิสระและความคล่องตัวในการบริหารงานและจัดการศึกษาเท่าที่ควรส่วนการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพบว่ามีการถ่ายโอนสถานศึกษาไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว การจัดการศึกษาของเอกชนยังไม่มีการขยายตัวเท่าที่ควร เนื่องจากนโยบายขยายโอกาสทางการศึกษาของรัฐมีผลกระทบต่อการรับนักเรียน นักศึกษาของสถานศึกษาเอกชน ส่วนสถานประกอบการและสถาบันต่าง ๆ มีส่วนร่วมจัดการศึกษาเพิ่มขึ้น แต่ยังมีสัดส่วนน้อยมาก อีกทั้งขาดแรงจูงใจให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาและระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2554) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน เป็นเรื่องของการบริจาคเงินและวัสดุสิ่งของมีมากกว่าการมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมในการวางแผน ร่วมในการปฏิบัติ และการมีสวนร่วมควบคุมตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา (พิชญ์ธินันท์ บุญจันทร์, 2556; สมจิตร จำปาสาร, 2556) การเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนกับสถานศึกษาในการจัดการศึกษาจึงเกิดปัญหาอุปสรรค สถานศึกษาขาดแนวความคิดที่เหมาะสมในการทำงานร่วมกับชุมชน หวังเพียงที่จะให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนด้านทรัพยากรเพียงฝ่ายเดียว การจัดการศึกษาในชุมชนจึงไม่สามารถสนองความต้องการของชุมชนได้แม้ว่าจะมีความพยายามที่จะให้โรงเรียนและชุมชนมีส่วนร่วมกันในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานแต่ในทางปฏิบัติยังคงมีปัญหาเพราะชุมชนยังมีแนวคิดเรื่องการมส่วนร่วมกันในการจัดการศึกษาที่แตกต่างกัน (ปารณทัตต์ แสนวิเศษ, 2555) จากการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ได้แก่ปัจจัยคณะกรรมการถานศึกษา ประกอบด้วย ความชัดเจนของเป้าหมายและนโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษา การได้รับการยอมรับนับถือจากบุคคลรอบข้างความไว้วางใจระหว่างกันของคณะกรรมการสถานศึกษา ความพอใจในการทำงานของคณะกรรมการสถานศึกษา ความคาดหวังเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่ได้รับปัจจัยชุมชน ได้แก่ นโยบายการจัดการศึกษาของรัฐ ความเชื่อถือและยอมรับนับถือของชุมชนที่มีต่อตัวผู้บริหารสถานศึกษา การมีส่วนร่วมขององค์กรต่าง ๆ ในชุมชนต่อกิจกรรมของสถานศึกษา การให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของผู้นำชุมชน ความพึงพอใจและศรัทธาของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ความเหมาะสมของแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ปัจจัยผู้บริหาร ได้แก่ การ

สร้างสมศรัทธาของผู้บริหารที่ผ่านมาไว้ให้แก่ชุมชน ความรู้ความสามารถทางการบริหารและจัดการการศึกษา ความประพฤติที่เหมาะสมของผู้บริหาร และความสำเร็จในการปฏิบัติงาน (กฤตย์ คงสิม, 2556)

อย่างไรก็ตาม ยังมีโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการจัดการศึกษา โดยมีชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชน ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาในโรงเรียน จึงมีความสนใจในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 เพื่อผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนที่จะนำไปพัฒนา ปรับปรุง บทบาทหน้าที่ของบุคคล หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จในการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31

2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31

2.3 เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31

3. สมติฐานการวิจัย

ปัจจัยคณะกรรมการสถานศึกษา ปัจจัยโรงเรียน ปัจจัยผู้บริหาร ปัจจัยครู และปัจจัยชุมชนส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31

4. แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 แนวคิดทฤษฎี

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีของนักวิชาการและนักวิจัยทั้งหมด 16 ท่านที่ได้ศึกษาหรือแสดงทัศนะเกี่ยวกับองค์ประกอบของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา แล้วสังเคราะห์องค์ประกอบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของนักวิชาการและนักวิจัยทั้งหมด 16 ท่าน จากการสังเคราะห์องค์ประกอบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จากแนวคิดเชิงทฤษฎี (Theoretical framework) พบว่า มี 22 องค์ประกอบ แต่สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะองค์ประกอบที่มีความถี่ตั้งแต่ 7 ขึ้นไป เพื่อเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual framework) ดังนั้น องค์ประกอบการมีส่วนร่วมในการ จัดการศึกษาจึงมี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการวางแผน 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ 3) มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 4) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ 5) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล และได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจากแนวคิดทฤษฎีของนักวิชาการและนักวิจัยทั้งหมด 22 ท่านที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการ

มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จากการศึกษาผู้วิจัยได้สังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จากแนวคิดเชิงทฤษฎี (Theoretical framework) พบว่า มี 18 ปัจจัย แต่สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะองค์ประกอบที่มีความถี่ตั้งแต่ 10 ขึ้นไป เพื่อเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual framework) ดังนั้นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จึงมี 5 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยคณะกรรมการสถานศึกษา 2) ปัจจัยโรงเรียน 3) ปัจจัยผู้บริหารโรงเรียน 4) ปัจจัยครูในโรงเรียน 5) ปัจจัยชุมชน

4.2งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ณัฐธิดา มะลิซ้อน (2557) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าปัจจัยด้านสถานศึกษาและปัจจัยด้านคณะกรรมการสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนปัจจัยสภาพแวดล้อมและชุมชนอยู่ในระดับมาก สำหรับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับองค์กรอื่นอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา การเสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของสถานศึกษา การส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง และการให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรอยู่ในระดับมากตามลำดับ

5. วิธีการดำเนินการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่คณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ปีการศึกษา 2561 รวมทั้งสิ้น 738 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ปีการศึกษา 2561 จำนวน259 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอนได้แก่ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการว่างแผน การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

มี 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 มีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.87 ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ประกอบด้วย 5 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยคณะกรรมการสถานศึกษา 2) ปัจจัยโรงเรียน 3) ปัจจัยผู้บริหาร 4) ปัจจัยครู 5) ปัจจัยชุมชน ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80-1 และมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.96, 1.00, 0.95, 0.96 และ 0.95 ตามลำดับและค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.40 – 1.00 ทุกข้อ

5.3 การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้องของรูปแบบ (Format) และความถูกต้องของภาษา (Wording) และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง เพื่อให้คำถามมีคุณภาพ ผลปรากฏว่าคำถามผ่านเกณฑ์ทุกข้อ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 จำนวน 47 ข้อ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

5.4 สถิติที่ใช้ในการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อคำนวณหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Pearson และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

6. ผลการวิจัย

6.1 ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31

ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ตามลำดับ ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

6.2 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31

ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก

ทุกด้าน โดยปัจจัยครูในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ปัจจัยโรงเรียน ปัจจัยผู้บริหารโรงเรียน และปัจจัยชุมชน ตามลำดับ ส่วนปัจจัยคณะกรรมการสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

6.3 ผลการวิเคราะห์การพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัด การศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 มีความสัมพันธ์ทางบวกทุกปัจจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยปัจจัยที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง คือ ปัจจัยผู้บริหารโรงเรียน กับปัจจัยโรงเรียน (r = .783) ปัจจัยชุมชน กับปัจจัยครูในโรงเรียน (r = .718) ปัจจัยชุมชน กับปัจจัยโรงเรียน (r = .628) ปัจจัยผู้บริหารโรงเรียน กับปัจจัยคณะกรรมการสถานศึกษา (r = .600) ปัจจัยที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง คือ ปัจจัยชุมชน กับปัจจัยผู้บริหารโรงเรียน (r = .598) ปัจจัยโรงเรียน กับปัจจัยคณะกรรมการสถานศึกษา (r = .579) ปัจจัยชุมชน กับปัจจัยคณะกรรมการสถานศึกษา (r = .562) ปัจจัยครูในโรงเรียน กับปัจจัยโรงเรียน (r = .471) ปัจจัยครูในโรงเรียน กับปัจจัยคณะกรรมการสถานศึกษา (r = .462) และปัจจัยที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ คือ ปัจจัยครูในโรงเรียน กับปัจจัยผู้บริหารโรงเรียน (r = .337)

ปัจจัยคณะกรรมการสถานศึกษา ปัจจัยผู้บริหาร และปัจจัยชุมชนมีอิทธิพลร่วมกันต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยด้านที่มีอิทธิพลสูงสุด คือ ปัจจัยคณะกรรมการสถานศึกษา รองลงมา คือ ปัจจัยผู้บริหาร และปัจจัยชุมชน ตามลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยเหล่านี้กับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 เท่ากับ .465 และปัจจัยเหล่านี้สามารถอธิบายความแปรปรวนการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ได้ร้อยละ 21.6 สามารถสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 ได้ดังภาพที่1

ภาพที่ 1 แสดงสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 2.686+.123X_1+.083X_3+.096X_5$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}=.212Z_1+.180Z_3+.153Z_5$$

7. สรุปและการอภิปรายผล

7.1 สรุปผลการวิจัย

1. ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการและด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ตามลำดับ ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยปัจจัยครูในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ปัจจัยโรงเรียน ปัจจัยผู้บริหารโรงเรียน และปัจจัยชุมชน ตามลำดับ ส่วนปัจจัยคณะกรรมการสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

3. ปัจจัยคณะกรรมการสถานศึกษา ปัจจัยผู้บริหาร และปัจจัยชุมชนมีอิทธิพลร่วมกันต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยด้านที่มีอิทธิพลสูงสุด คือ ปัจจัยคณะกรรมการสถานศึกษา รองลงมา คือ ปัจจัยผู้บริหาร และปัจจัยชุมชน ตามลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยเหล่านี้กับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 เท่ากับ .465 และปัจจัยเหล่านี้สามารถอธิบายความแปรปรวนการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ได้ร้อยละ 21.6 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ $\hat{Y}$ = 2.686+.123X_1+.083X_3+.096X_5 และสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน $\hat{Z}$=.212Z_1+.180Z_3+.153Z_5

7.2 อภิปรายผล

1. ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.1 ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อ 2 การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหาและจัดลำดับความสำคัญของปัญหาของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุดจำเป็นจะต้องมีการวินิจฉัยองค์การ ซึ่งจะต้องได้รับความร่วมมือจากหลายภาคส่วนทั้งนี้เพื่อรู้สถานะของตนเองว่ามีจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคอย่างไร จะต้องมีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของหน่วยงานซึ่งอยู่บนพื้นฐานของบริบทตามสภาพจริง การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหาและจัดลำดับความสำคัญของปัญหาของโรงเรียนจึงเป็นสิ่งแรกๆ ที่ควรคำนึงถึง ด้วยเหตุนี้จึงทำให้มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด สอดคล้องกับผลการศึกษาของ โนรีซัน อุมา (2550) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลาม จังหวัดปัตตานี ผลการศึกษาพบว่า ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น

พื้นฐาน โดยภาพรวมและรายปัจจัย พบว่าปัจจัยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก

1.2 ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อ 7 การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนด้านทรัพยากร มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากบทบาทประการหนึ่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคือการสนับสนุน ส่งเสริมการบริหารงานทุกด้านของสถานศึกษา จากสภาพปัจจุบันพบว่าสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังต้องการงบประมาณหรือทรัพยากรทางการศึกษาเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งงบประมาณในการจัดซื้อ จัดจ้างวัสดุ ครุภัณฑ์ที่จำเป็นสำหรับใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน หรืองบประมาณสำหรับการพัฒนาด้านอาคารสถานที่ของโรงเรียน บางโรงเรียนยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญภาษาต่างประเทศ หรือด้านอื่น ๆ แต่ไม่มีงบประมาณสำหรับการจ้างดังกล่าว หลายโรงเรียนต้องช่วยกันระดมทุนหรือทรัพยากรรูปแบบต่าง ๆ เพื่อนำมาแก้ปัญหาดังกล่าว ด้วยเหตุนี้ การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนด้านทรัพยากร จึงมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดดังกล่าว ณัฐธิดา มะลิซ้อน (2557) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อ 13 การมีส่วนร่วมในการกำหนดความต้องการ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาจำเป็นต้องเข้าใจในสภาพความต้องการของสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้การตัดสินใจมีความแม่นยำ สอดคล้องและตรงกับสภาพความต้องการจำเป็นอย่างแท้จริง ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์การ สอดคล้องกับแนวคิดของ ประภาส ไก่แก้ว (2551) ที่เสนอว่า การมีส่วนร่วมเป็นการที่บุคคลหรือคณะบุคคลเข้าไปมีบทบาทร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมคิดริเริ่มการพิจารณาตัดสินใจช่วยเหลือ สนับสนุน เสนอแนะ ร่วมลงมือปฏิบัติ ร่วมมือรับผิดชอบ ให้การดำเนินการต่าง ๆ บรรลุตามวัตถุประสงค์ โดยประการสำคัญ คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์การให้มากที่สุดไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อม สอดคล้องกับผลการศึกษา

1.4 ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อ 18 การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์เชิงคุณภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากในการจัดการศึกษาจำเป็นต้องคำนึงผลที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ กล่าวคือ สถานศึกษาจะต้องจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานตามที่หลักสูตรกำหนด สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ด้วยเหตุนี้ผู้ที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจะต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์เชิงคุณภาพด้วย สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ปารณทัตต์ แสนวิเศษ (2555) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษา : การสร้างทฤษฎีจากฐานราก ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 สำรวจความต้องการการสำรวจข้อมูลพื้นฐาน ขั้นที่ 2 การกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา ขั้นที่ 3 การวางแผนพัฒนาสถานศึกษาตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ ขั้นที่ 4 ขั้นการดำเนินการ ขั้นที่ 5 ขั้นการประเมินผล ขั้นที่ 6 ขั้นการร่วมรับผลประโยชน์

1.5 ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อ 24 การมีส่วนร่วมในการสรุปผลรวบยอดกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดขึ้น มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในโรงเรียนล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนานักเรียน จะเห็นได้จากก่อนที่จะมีการดำเนินกิจกรรมใด ๆ ผู้รับผิดชอบโครงการหรือกิจกรรมจะต้องมีการเขียนโครงการหรือกิจกรรมเพื่อเสนอขออนุมัติโครงการหรือกิจกรรม โดยผู้ที่จะพิจารณาตัดสินใจอนุมัติคือผู้บริหารสูงสุดของโรงเรียน ถ้าหากเห็นว่าเป็นกิจกรรมที่สำคัญและเกิดประโยชน์สูงสุดมักจะได้รับการอนุมัติทันที ด้วยเหตุนี้ การมีส่วนร่วมในการสรุปผลรวบยอดกิจกรรมต่างๆ ที่สถานศึกษาจัดขึ้นจึงมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดดังกล่าว สอดคล้องกับแนวคิดของ ปารณทัตต์ แสนวิเศษ (2555) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษา : การสร้างทฤษฎีจากฐานราก ผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย 4 ระดับ คือ 1) ระดับร่วมวางแผนตัดสินใจ 2) ระดับปฏิบัติการ 3) ระดับการรับประโยชน์ 4) ระดับการประเมินผล

2. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.1 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ปัจจัยคณะกรรมการสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อ 2 คณะกรรมการสถานศึกษามีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงาน ค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากกฎหมายกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานหลายประการ เช่น กำกับการดำเนินการของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับกฎหมายต่าง ๆ และความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการกิจการด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา เป็นต้น สอดคล้องกับการศึกษาของ สิรินภา ธรรมใจ และสุรพล บัวพิมพ์ (2555) ที่ได้ศึกษาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนเอกชนในจังหวัดลำปาง ผลการศึกษาพบว่า การปฏิบัติงานโดยรวมมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติมาก คือ ด้านให้ความเห็นชอบในแผนปฏิบัติประจำปีของสถานศึกษาส่วนประเด็นที่มีการปฏิบัติน้อยกว่าด้านอื่น คือ ด้านส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนเป็นวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ

2.2 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ปัจจัยโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อ 8 โรงเรียนให้เกียรติและกำลังใจแก่ผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาทุกแห่งให้ความสำคัญกับการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เช่น การเชิญเข้าร่วมประชุม การเชิญเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น หรือแม้กระทั้งการให้เกียรติและกำลังใจ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานบางท่านประสบความสำเร็จในการหน้าที่การงาน และต้องการอุทิศความรู้ความสามารถของตนเพื่อพัฒนาชุมชน โรงเรียน สอดคล้องกับการศึกษาของ ปารณทัตต์ แสนวิเศษ (2555) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษา : การสร้างทฤษฎีจากฐานราก ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยและเงื่อนไขที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วยปัจจัยและเงื่อนไขภายในโรงเรียนเรียน ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูและบุคลากร

ทางการศึกษา ปัจจัยด้านคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งตัวชี้วัดที่สำคัญสำหรับปัจจัยด้านนี้คือ โรงเรียนให้เกียรติและกำลังใจแก่ผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียน

2.3 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ปัจจัยผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อ 11 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากวิสัยทัศน์เป็นการมองภาพอนาคตของผู้นำและสมาชิกในองค์กร และกำหนดจุดหมายปลายทางที่เชื่อมโยงกับภารกิจ ค่านิยม และความเชื่อเข้าด้วยกัน แล้วมุ่งสู่จุดหมายปลายทางที่ต้องการจุดหมายปลายทางที่ต้องการ สอดคล้องกับการศึกษาของ กรุณา ภู่มะลิ, ทวีศิลป์ กุลนภาดล, ผดุงชัย ภู่พัฒน์ และนิวัตต์ น้อยมณี (2557) ที่ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออก ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกมีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุดได้แก่ ปัจจัยด้านการปฏิบัติตามนโยบาย (X4) รองลงไปได้แก่ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม (X3) ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน (X2) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางการศึกษา (X1) และปัจจัยด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (X5) และสามารถพยากรณ์ปัจจัยการบริหารโดยภาพรวม ได้ร้อยละ 70.60

2.4 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ปัจจัยครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อ 18 ครูมีความเชื่อมั่นในศักยภาพการพัฒนาตนเอง มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากสังคมในยุคปฏิรูปการศึกษาต้องการเห็นคุณภาพของครูในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ด้วยเหตุนี้ ครูทุกคนต้องมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในศักยภาพของตนเอง การพัฒนาตนเองมีหลายวิธี เช่น การเข้ารับการอบรม สัมมนา การศึกษาต่อการทัศนศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดของครูได้มีโครงการส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเองหลากหลายรูปแบบ เช่น โครงการคูปองพัฒนาครู เป็นต้น สอดคล้องกับการศึกษาของ Hartsell and Herron (2010) ที่ศึกษาการพัฒนาความมั่นใจในตนเองของครูในการเรียนรู้ทักษะทางเทคโนโลยีและคณิตศาสตร์ศึกษาโดยการพัฒนาทางวิชาชีพ ผลการศึกษาพบว่า การใช้เครื่องมือเทคโนโลยีในการสอนคณิตศาสตร์สามารถช่วยกระตุ้นทักษะการแก้ปัญหาและความเข้าใจแนวคิดทางคณิตศาสตร์ เมื่อครูสำรวจและใช้เครื่องมือเทคโนโลยีที่มีอยู่ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ระหว่างสถาบันการศึกษาเชิงรุกและแรงจูงใจมากขึ้นพวกเขาก็จะพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน

2.5 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ปัจจัยชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อ 20 ชุมชนมีความศรัทธาต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจะช่วยให้โรงเรียนและชุมชนเกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน ช่วยลดปัญหาความขัดแย้ง และช่วยให้เกิดความร่วมมืออันดีต่อกัน ทั้งนี้ทั้งสองฝ่ายจะต้องปฏิบัติตามบทบาทของตนด้วยวิธีการที่เหมาะสม จึงจะสามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2560) ที่ระบุว่า บทบาทหน้าที่สำคัญของโรงเรียนต่อชุมชน คือ บทบาทในการให้การศึกษาอบรมแก่บุคลากรในชุมชน ส่วนบทบาทสำคัญของชุมชนต่อโรงเรียนคือบทบาทในการมีส่วนร่วมกำหนดทิศทางการจัดการศึกษา การให้ความร่วมมือและสนับสนุนการจัดการศึกษาและบทบาทในการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียน

2.6 ปัจจัยคณะกรรมการสถานศึกษา ปัจจัยผู้บริหาร และปัจจัยชุมชนมีอิทธิพลร่วมกันต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยด้านที่มีอิทธิพลสูงสุด คือ ปัจจัยคณะกรรมการสถานศึกษา รองลงมา คือ ปัจจัย

ผู้บริหาร และปัจจัยชุมชน ตามลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยเหล่านี้กับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 เท่ากับ .465 และปัจจัยเหล่านี้สามารถอธิบายความแปรปรวนการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ได้ร้อยละ 21.6 ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คือตัวแทนของประชาชนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในหมู่บ้าน ชุมชน ที่มามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนหรือสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในชุมชน บทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการกำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษาอันเนื่องมาจากเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ปารณทัตต์ แสนวิเศษ (2555) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษา : การสร้างทฤษฎีจากฐานราก ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยและเงื่อนไขที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วยปัจจัยและเงื่อนไขภายในโรงเรียนเรียน ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ปัจจัยด้านคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ปัจจัยด้านโรงเรียน ปัจจัยและเงื่อนไขภายนอกโรงเรียน ประกอบด้วย ปัจจัยด้านชุมชน ปัจจัยด้านการเมือง ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านวัฒนธรรม ปัจจัยด้านทรัพยากรและสภาพแวดล้อมในชุมชน ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยี ปัจจัยที่เกิดจากข้อเสนอแนะของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

8. ข้อเสนอแนะ

จากสรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

8.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

8.1.1 ควรมีการส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้ทรัพยากรร่วมกับทางโรงเรียนมากขึ้น

8.1.2 ควรส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการสนับสนุนด้านการบริหารในรูปแบบต่าง ๆ ตามความเหมาะสม หรือตามลักษณะของกิจกรรม

8.1.3 ควรส่งเสริให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจตลอดกระบวนการไม่ว่าจะเป็นในช่วงเริ่มต้น หรือการตัดสินใจในช่วงวางแผน หรือการตัดสินใจในช่วงปฏิบัติตามแผน เป็นต้น

8.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

8.2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่เอื้อและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31

8.2.2 ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31

8.2.3 ควรพัฒนาตัวชี้วัดการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31

8.2.4 ควรศึกษาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31

9. บรรณานุกรม

กรุณา ภู่มะลิ, ทวีศิลป์ กุลนภาดล, ผดุงชัย ภู่พัฒน์และนิวัตต์ น้อยมณี. (2557). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออก. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์*. 8(1) : 1342-1354.

กฤตย์ คงสิม. (2556). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2560). การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน. *Veridian E- Journal, Silpakorn University*. 10(2) : 1342-1354.

ณัฐธิดา มะลิซ้อน. (2557). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2.* วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

โนรีซัน อุมา. (2550). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ประภาส ไก่แก้ว. (2551). *การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดเมืองพัทยา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

ปารณทัตต์ แสนวิเศษ. (2555). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษา : การสร้างทฤษฎีจากรากฐาน. *วารสารบริหารการศึกษา มศว.*. 55(16) : 77-78.

พิชญ์ธินันท์ บุญจันทร์. (2556). *ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ ในศตวรรษที่ 21* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : ตถาตา พับลิเคชั่น.

สมจิตร จำปาสาร. (2556). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)*. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

สิรินภา ธรรมใจ และสุรพล บัวพิมพ์. (2555). การปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเอกชน. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง*. 1(2) : 42-45.

Hartsell, T, and Herron, S. (2010). Improving Teachers' Self-Confidence in Learning Technology Skills and Math Education through Professional Development. *International journal of information and communication technology education: an official publication of the Information Resources Management Association*. 6(2) : .47-61.

Krejcie, R. V., and Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3) : 607-610.